

๐25 การเปิดโอกาสในเกิดการมีส่วนร่วม

การดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชน

สำนักกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ มีฝ่ายที่ทำหน้าที่สร้างการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยตรง คือ ฝ่ายส่งเสริมการมีส่วนร่วมและสร้างเครือข่าย โดยมีภารกิจสำคัญในการสร้างและพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชน และสร้างกลไกการทำงานในรูปแบบภาคีเครือข่ายครอบคลุมทุกภาคส่วน เช่น ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคมและองค์วิชาชีพสื่อ เป็นต้น และยังทำหน้าที่เป็นเลขานุการของคณะกรรมการเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน คณะอนุกรรมการจะทำหน้าที่กำกับสำนักงานในเชิงนโยบาย โดยออกมาตราการเพื่อเสริมสร้างความร่วมมือและประสานงานระหว่างส่วนราชการรัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่นของรัฐ ภาคเอกชน และประชาชน ในการพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ แผนระยะ 3 ปี (พ.ศ. 2566 – 2568)

ระหว่างปี พ.ศ. 2566 – 2567 คณะอนุกรรมการมีแผนงานขับเคลื่อนพันธกิจจำนวน 2 แผนงาน ประกอบไปด้วย

(1) แผนงานเวทีขับเคลื่อนและพัฒนาเครือข่ายสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ในระดับภูมิภาค ปี 2566 จำนวน 5 ภูมิภาค จัดเวทีขับเคลื่อนฯ จำนวน 5 ครั้ง ดังนี้

- ครั้งที่ 1 เวทีขับเคลื่อนและพัฒนาเครือข่ายฯ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ วันเสาร์ที่ 18 พฤศจิกายน 2566 ณ จังหวัดขอนแก่น
- ครั้งที่ 2 เวทีขับเคลื่อนและพัฒนาเครือข่ายฯ ภาคใต้ วันเสาร์ที่ 9 ธันวาคม 2566 ณ จังหวัดสงขลา
- ครั้งที่ 3 เวทีขับเคลื่อนและพัฒนาเครือข่ายฯ ภาคตะวันออก วันเสาร์ที่ 16 ธันวาคม 2566 ณ จังหวัดระยอง
- ครั้งที่ 4 เวทีขับเคลื่อนและพัฒนาเครือข่ายฯ ภาคเหนือ วันเสาร์ที่ 23 ธันวาคม 2566 ณ จังหวัดเชียงใหม่
- ครั้งที่ 5 เวทีขับเคลื่อนและพัฒนาเครือข่ายฯ ภาคกลาง วันเสาร์ที่ 20 มกราคม 2567 ณ จังหวัดกาญจนบุรี

(2) แผนงานเผยแพร่ภารกิจกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์และสร้างการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายในระดับภูมิภาค

โดยจัดทำโครงการนำร่องเพื่อเปิดโอกาสให้ภาคีเครือข่ายที่เข้าร่วมเวทีขับเคลื่อน 5 ภูมิภาค ออกแบบ นำเสนอแผนงานหรือกิจกรรมที่ใช้สื่อของกองทุนฯ ไปเผยแพร่ในช่องทางสื่อของตนเอง และ/หรือนำสื่อของ กองทุนไปเป็นเครื่องมือในการจัดกิจกรรมเพื่อขับเคลื่อนภารกิจทางสังคมของเครือข่าย เป้าหมายเพื่อสร้างความ ร่วมมือ และการมีส่วนร่วมในการทำงานขับเคลื่อนร่วมกัน ทั้งนี้เครือข่ายยังคงดำเนินงานในช่องทาง สื่อ กิจกรรม หรือ ภารกิจของตนเอง โดยกองทุนฯ เป็นผู้สนับสนุนเครื่องมือในการทำงาน

ในปี 2567 กิจกรรมนี้มีเครือข่ายเข้าร่วมเสนอโครงการเพื่อทำกิจกรรม จำนวน 30 เครือข่าย ข้อเสนอและ แผนงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ตามมาตรา 5 แห่ง พ.ร.บ. กองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ พ.ศ. 2558 โดยองค์กรเครือข่ายประกอบไปด้วย สื่อท้องถิ่น องค์กรผู้พิการ องค์กรพัฒนาเอกชน และองค์กรด้านคุ้มครอง ผู้บริโภค

1. ประเด็นหรือเรื่องในการมีส่วนร่วม

เวทีขับเคลื่อนและพัฒนาเครือข่ายสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ในระดับภูมิภาคมีวัตถุประสงค์ เพื่อสร้าง การมีส่วนร่วมกับภาคีเครือข่าย พัฒนาความร่วมมือ และพัฒนากลไกการทำงานร่วมกันในการขับเคลื่อนการ ทำงานด้านสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ในระดับภูมิภาค โดยเปิดเวทีรับฟังความคิดเห็น เปิดโอกาสให้ภาคีร่วม อภิปรายและวางแผนยุทธศาสตร์ในการทำงาน ซึ่งมีข้อสรุปจากกระบวนการระดมความคิดเห็นและถอดบทเรียน จากเวทีขับเคลื่อนและพัฒนาเครือข่ายฯ จำนวน 5 ครั้ง ดังนี้

(1) เกิดวิสัยทัศน์ร่วมในการพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ที่เหมาะสมกับประชาชนทุกกลุ่ม เพื่อสร้างการ เปลี่ยนแปลงในสังคมรวมถึงการขับเคลื่อนเครือข่ายอย่างยั่งยืน

(2) เกิดแผนยุทธศาสตร์ความร่วมมือในรูปแบบ Informal Agreement เห็นแนวทางในการดำเนินงาน ร่วมกันในระดับองค์กรเครือข่าย ทั้งระยะสั้น 1 ปี และระยะยาว 3 ปี

(3) เกิดพันธสัญญา (Commitment) ในระดับบุคคล-องค์กร อย่างไม่เป็นทางการในการพัฒนาสื่อ ปลอดภัยและสร้างสรรค์ และการร่วมเป็นเครือข่ายฯ

2. สรุปข้อมูลของผู้มีส่วนร่วม

เวทีขับเคลื่อนและพัฒนาเครือข่ายฯ มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมและผลักดันกลไกการทำงาน ร่วมกันกับเครือข่ายสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ทั่วประเทศอย่างเป็นทางการ โดยมีการเข้าร่วมทั้งหมด 5 ภูมิภาค จำนวน 237 เครือข่าย มีรายละเอียดดังนี้ (1) สื่อท้องถิ่น จำนวน 97 เครือข่าย (40.9%) (2) องค์กรผู้พิการ

จำนวน 40 เครื่องข่าย (16.9%) (3) หน่วยงานราชการ จำนวน 36 เครื่องข่าย(15.2%) (4) องค์กรและหน่วยงานที่
เคยรับทุนจากกองทุนฯ จำนวน 28 เครื่องข่าย (11.8%) (5) องค์กรพัฒนาเอกชน จำนวน 27 เครื่องข่าย (11.4%)
และ (6) องค์กรด้านคุ้มครองผู้บริโภค จำนวน 9 เครื่องข่าย (3.8%)

3. ผลจากการมีส่วนร่วม

จากการระดมความคิดเห็นในเวทีขับเคลื่อนเวทีขับเคลื่อนและพัฒนาเครือข่ายสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์
ในระดับภูมิภาคปี 2566 ภาควิชาเครือข่ายเสนอยุทธศาสตร์การทำงานร่วมกันเพื่อผลักดันงานสื่อปลอดภัยและ
สร้างสรรค์ ดังนี้

(1) สร้างภาควิชาเครือข่ายสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ในระดับภูมิภาค

โดยการขยายกลุ่มเป้าหมายจากเครือข่ายเดิมเชื่อมต่อไปยังเครือข่ายใหม่ ในพื้นที่ใหม่เพื่อให้ครอบคลุมพื้นที่
การทำงานมากขึ้น และค้นหาเครือข่ายที่เป็น Change Agent ในการทำงานขับเคลื่อน ด้วยการใช้เป้าหมาย
วิสัยทัศน์และยุทธศาสตร์ ที่สังเคราะห์จากเวทีสัมมนาขับเคลื่อนปี 2566 มาเป็นข้อมูลตั้งต้นในการประชุม และ
หารือถึงแนวทางปฏิบัติที่ต้องดำเนินการเพื่อให้เครือข่ายเกิดกระบวนการทำงานอย่างเป็นรูปธรรม โดยมี
กำหนดกลไกการสื่อสารและประสานหลักทั้งในส่วนของกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ และทางฝั่งของ
เครือข่ายในภูมิภาค เพื่อให้มีการกระจายข่าวสาร ข้อมูลสำคัญที่ต้องรับทราบร่วมกันนั้นเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
และเป็นเอกภาพ

(2) การบริหารเครือข่าย

กำหนดให้มีการจัดประชุมและเวทีเชิงปฏิบัติการร่วมกับเครือข่ายประจำปีอย่างสม่ำเสมอ ส่งเสริมการ
แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างเครือข่ายที่มีความแตกต่างหลากหลาย และกำหนดให้มีการจัดกิจกรรมพัฒนาศักยภาพ
ของเครือข่าย ซึ่งถือเป็นส่วนสำคัญต่อการบริหารเครือข่ายสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ระดับภูมิภาค เนื่องจากการ
พัฒนาศักยภาพของเครือข่ายนอกจากจะสร้างผลลัพธ์เรื่องการยกระดับบุคลากรที่ทำงานด้านสื่อปลอดภัยและ
สร้างสรรค์ให้มีความเชี่ยวชาญ เท่าทันสถานการณ์และสื่อสารข้อมูลเกี่ยวกับสื่อ ทั้งสื่อดีและสื่อที่ไม่ปลอดภัยและ
ไม่สร้างสรรค์ได้อย่างมีคุณภาพแล้วนั้น ยังมีผลลัพธ์สำคัญที่จะเกิดขึ้นอย่างสม่ำเสมอในการขับเคลื่อนเครือข่ายคือ
จะเกิดกระบวนการแลกเปลี่ยนทรัพยากรกันอย่างต่อเนื่อง ทั้งด้านงบประมาณ บุคลากร ทรัพยากร สื่อ และ
กระบวนการเรียนรู้ใหม่ๆ ที่จะเกิดขึ้นจากการจัดกิจกรรมการพัฒนาศักยภาพเครือข่าย

(3) การส่งเสริมเครือข่ายให้เกิดความยั่งยืน

จัดทำฐานข้อมูลเครือข่ายที่มีประสิทธิภาพและมีการ Update อยู่สม่ำเสมอ โดยปัจจุบันสำนักงานกองทุนใช้ระบบ GIS (Geographic Information System) หรือระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ เป็นข้อมูลในการวิเคราะห์เครือข่าย (Social Network Analysis) เพื่อวางแผนการทำงานทุกๆ ปี

กำหนดให้มีการจัดกระบวนการถอดบทเรียนการทำงานของภาคีเครือข่ายด้านสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์อย่างต่อเนื่อง และสื่อสารกลับไปเครือข่ายเพื่อพัฒนาแผนการทำงานร่วมกันอย่างเป็นระบบร่วมกัน อีกทั้งยังเปิดโอกาสให้เครือข่ายได้แสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์และมีเสรีภาพในขับเคลื่อนงานตามความชำนาญของแต่ละองค์กร โดยมีเป้าหมายร่วมกันกับสำนักงานกองทุนฯ ในการทำงานพัฒนาและขับเคลื่อนสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์อย่างมีประสิทธิภาพ

4. การนำผลจากการมีส่วนร่วมไปปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานของหน่วยงานเป็นการดำเนินงานในปี พ.ศ. 2567

สำนักงานกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ ได้นำผลจากกระบวนการรับฟังความคิดเห็นและสร้างการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายทั้ง 5 ภูมิภาค ในเวทีขับเคลื่อนและพัฒนาเครือข่ายสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ในระดับภูมิภาคปี 2566 นำมาปรับเป็นแผนการทำงานตามยุทธศาสตร์ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน และ มาตรการเพื่อเสริมสร้างความร่วมมือและประสานงานระหว่างส่วนราชการรัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่นของรัฐ ภาคเอกชน และประชาชน ในการพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ ในปี พ.ศ. 2567

ทั้งนี้มอบหมายให้ฝ่ายส่งเสริมการมีส่วนร่วมและสร้างเครือข่ายเป็นผู้ดำเนินการตามยุทธศาสตร์ และในฐานะของเลขานุการคณะกรรมการเกี่ยวกับการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นผู้ให้คำปรึกษา และกำกับดูแลสำนักงานในระดับนโยบาย

โดย พ.ศ. 2567 สำนักงานได้จัดทำแผนงานสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในระดับภูมิภาค เพื่อขับเคลื่อนงานพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ใน 4 ภูมิภาค ดังนี้

1. ภาคใต้ตอนบน เช่น จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร ระนอง นครศรีธรรมราช สุราษฎร์ธานี เป็นต้น
2. ภาคเหนือตอนล่าง เช่น จังหวัดอุดรดิษฐ์ พิษณุโลก สุโขทัย เพชรบูรณ์ กำแพงเพชร เป็นต้น
3. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน เช่น จังหวัดนครพนม สกลนคร อุดรธานี บึงกาฬ เป็นต้น
4. ภาคกลาง เช่น จังหวัดพระนครศรีอยุธยา อ่างทอง สิงห์บุรี ชัยนาท เป็นต้น

ซึ่งเป็นพื้นที่ที่แตกต่างจากการทำงานในปี พ.ศ. 2566 เพื่อให้ครอบคลุมและเข้าถึงกลุ่มภาคีเครือข่ายในพื้นที่ใหม่ และยังสามารถนำข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์จากภาคีเครือข่ายมาปรับแผนการทำงานจากเดิมที่เป็นการระดม

ความคิดเห็น มาเป็นเวทีอบรมเชิงปฏิบัติการเพิ่มทักษะและศักยภาพการทำงานด้านการขับเคลื่อนให้ภาคีหน้าใหม่ โดยให้ภาคีและเครือข่ายที่เคยร่วมงานกับสำนักงานกองทุนเข้ามามีส่วนร่วมในการทำงานในครั้งนี้ เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมในทุกภาคส่วนอย่างแท้จริง